

TARBIJAKAITSE JA
TEHNILISE JÄRELEVALVE
AMET

RB Rail AS Eesti filiaal
Endla tn 16
10142 Tallinn
Harju maakond

05.10.2020 nr 16-6/19-2972-036

**Rail Balticu raudteetrassi lõigu „Rapla ja
Pärnu maakonna piir – Tootsi“
ehitusprojekti keskkonnamõju hindamise
programmi nõuetele vastavaks
tunnistamine**

RB Rail AS Eesti filiaal esitas 24.07.2020 Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametile (edaspidi TTJA) keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi KeHJS) § 18 lg 1 alusel Rail Balticu raudteetrassi lõigu „Rapla ja Pärnu maakonna piir – Tootsi“ ehitusprojekti keskkonnamõju hindamise (edaspidi KMH) programmi nõuetele vastavuse kontrollimiseks, registreeritud TTJA avalikus dokumendiregistris, <https://adr.mkm.ee/?a=tja>, dokumendi viit 16-6/19-2972-035.

I Faktilised asjaolud

RB Rail AS Eesti filiaal (registrikood 14168654, edaspidi arendaja) esitas 07.02.2019 TTJA-le taotluse algatada keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 26 lg 3 alusel Rail Baltica raudtee ehitusprojekti keskkonnamõju hindamine kaheksas osas.

Rail Baltica on raudteetranspordi projekt, mille eesmärk on rajada 1435 mm rööpmelaiusega raudtee koos seonduva taristuga, selleks et integreerida Balti riigid, sealhulgas Eesti, Euroopa raudteevõrguga. Rail Baltica raudtee rajamisega kaasneb inimeste ja kaupade parem liikumisvõimalus ning maanteetranspordi kahanemisest tulenev õhusaaste vähenemine ning oluline liiklustravalisuse paranemine.

Kuigi Rail Baltic maakonnaplaneeringute keskkonnamõju strateegiline hindamise aruanne (keskkonnaministeeriumi poolt heaks kiidetud 09.08.2017 kirjaga nr 7-12/17/2834-7) on teostatud KMH täpsusastmes, nägi projekti arendaja ette, et teatud juhtudel võib olla otstarbekas läbi viia täiendav keskkonnamõju hindamine, et minimeerida raudtee rajamise mõju keskkonnale ning tagada kohalike omavalitsuste piires parem kaasatus mõjude hindamisse. Seoses asjaoluga, et Rail Baltica raudteetrassi rajamise näol on tegemist suure avaliku huvi ning olulise keskkonnamõjuga projektiga, oli TTJA hinnangul esitatud taotlus põhjendatud. TTJA algatas KeHJS § 26 lg 3, § 30 ning majandus- ja taristuministri

07.12.2018 määruse nr 62 „Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti põhimäärus” § 5 lg 2 alusel 29.03.2019 otsusega nr 16-6/19-0535-002 kaheksale Rail Baltica raudteelõigu ehitusprojektile keskkonnamõju hindamise. TTJA teavitas mõjutatud isikuid ja asutusi KMH algatamise otsusest 10.04.2019 kirjaga nr 16-6/19-0535-004 ja Ametlikes Teadaannetes 11.04.2019.

Rail Balticu raudteetrassi lõigu „Rapla ja Pärnu maakonna piir – Tootsi“ ehitusprojekti KMH lõik käsitleb 16 kilomeetri pikkust lõiku, mis asub Põhja-Pärnumaa vallas Rapla ja Pärnu maakonna piirist kuni Tootsini.

Arendaja esitas TTJA-le 14.10.2019 KMH programmi eelnõu vastavalt KeHJS § 15¹ lg 2 kontrollimiseks ning § 15¹ lg 1 alusel seisukohtade küsimiseks asjaomastelt asutustelt.

KeHJS § 15¹ kohaselt peab enne KeHJS § 16 kohast KMH programmi avalikustamist otsustaja küsima programmi sisu kohta seisukohta kõikidelt asjaomastelt asutustelt. Asjaomane asutus esitab otsustajale oma pädevusvaldkonnast lähtudes seisukoha, sealhulgas hinnangu programmi asjakohasuse ja piisavuse ning eksperdirühma koosseisulise piisavuse osas. TTJA küsis lähtudes eeltoodust 22.10.2019 kirjaga nr 16-6/19-2972-002 asjaomaste asutuste seisukohti.

Oma seisukoha esitas TTJA-le Päästeameti Lääne päästekeskus, Maa-amet, Tori Vallavalitsus, Terviseamet, Rahandusministeerium, Keskkonnaamet Maaeluministeerium, Maanteeamet, Siseministeerium, Keskkonnainspeksioon, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, Riigimetsa Majandamise Keskus, Sotsiaalministeerium, Põllumajandusamet, Keskkonnaministeerium.

Vastuskirjad on registreeritud TTJA avalikus dokumendiregistris, dokumendi viit 16-6/19-2972.

TTJA edastas kõik esitatud seisukohad 14.01.2020 kirjaga nr 16-6/19-2972-019 arendajale keskkonnamõju hindamise programmi täiendamiseks.

Arendaja koostöös KMH programmi koostajaga Skepast&Puhkim OÜ täiendas saadud info alusel KMH programmi ning edastas selle TTJA-le 27.01.2020 KMH programmi avaliku väljapaneku ja avaliku arutelu korraldamiseks.

Rail Balticu raudteetrassi lõigu „Rapla ja Pärnu maakonna piir – Tootsi“ ehitusprojekti KMH programmi avalik väljapanek toimus 10.02-03.03.2020 ning avalik arutelu pidi toimuma 16.03.2020 algusega kell 16.00 Vändra Kultuurimajas aadressil Pärnu-Paide mnt. 2, Vändra alev, Pärnumaa.

KMH programmi avalikust väljapanekust ja arutelu toimumisest teatati Eesti Päevalehes (11.02.2020), Pärnu Postimehes (14.02.2020), ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded (11.02.2020). Põhja-Pärnumaa valla lehes Valla Teatajas (28.02.2020). Koostöös Põhja-Pärnumaa vallaga pandi teade üles valla kodulehel ja, infotahvlil. Asjaomastele asutustele ja isikutele edastati teade 10.02.2020 kirjaga nr 16-6/19-2972-021. Teade koos KMH programmi dokumentidega oli üleval ka TTJA kodulehel (rubriigis keskkonnamõju hindamise seotud teated).

Seoses 12.03.2020 riigis kehtestatud eriolukorraga ning kehtestatud piirangute tõttu jäi avalik arutelu ära ning uus avalik arutelu toimus 30.06.2020 Microsoft Teams Meeting keskkonnas.

Nimetatud avalikust arutelust teavitati Ametlikud Teadaannetes (10.06.2020), Pärnu Postimehes (12.06.2020), TTJA kodulehel. Seoses sellega, et Põhja-Pärnumaa valla leht Valla Teataja ilmus 30.06.2020, siis selles teadet ei avaldatud. Koostöös Põhja-Pärnumaa Vallavalitusega pandi teade üles Vändra Kultuurimaja ja Tootsi alevi infotahvlile ning kodulehele. Asjaomastele asutustele ja isikutele edastati teade 11.06.2020 kirjaga nr 16-6/19-2972-028. Kõigil huvitatud isikutel oli võimalik esitada omapoolsed ettepanekud ja märkused kuni 14.07.2020 TTJA e-posti aadressile.

Avalik arutelu toimus 30.06.2020 internetikeskkonnas Microsoft Teams Meeting, kell 16.00 - 16.56. Avalikul arutelul osales 26 inimest. Programmi avalikul arutelul tutvustati kavandatavat tegevust ning KMH programmi sisu. Avaliku arutelu jooksul esitatud küsimustele vastati suuliselt. Avaliku väljapaneku perioodil esitatud kirjalikele küsimustele ja ettepanekutele vastas arendaja kirjalikult peale avaliku arutelu toimumist. KMH programmi avaliku arutelu protokoll on leitav programmi lisas 5.

Rail Balticu raudteetrassi lõigu „Rapla ja Pärnu maakonna piir – Tootsi“ ehitusprojekti KMH programm koos lisadega esitati 24.07.2020. TTJA-le KeHJS § 18 lg 1 alusel nõuetele vastavuse kontrollimiseks. Vastavalt ehitusseadustiku ja planeerimisseaduse rakendamise seaduse § 13 lg 2 mitut kohalikku omavalitsust läbiva joonehitise trassi asukohavaliku planeeringut käsitletakse riigi eriplaneeringuna planeerimisseaduse tähenduses. Ehitusseadustiku § 39 lg 2 kui ehitusloa taotlus sisaldab ehitisi, mille ehitamise aluseks on riigi eriplaneering, siis annab ehitusloa TTJA, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti. TTJA on KeHJS § 9 ja 26 lg 2 otsustajaks ehk ehitusloa andjaks, mistõttu KeHJS § 18 lg 2 ja 3 kohane KMH programmi nõuetele vastavuse kontrollimine kuulub TTJA pädevusse.

II Kaalutlused

KeHJS § 18 lg 1 kohaselt esitab arendaja pärast KMH programmi avalikku arutelu programmi koos selle kohta esitatud ettepanekute, vastuväidete ja küsimustega ning KeHJS § 17 lg-s 3 nimetatud kirjade koopiatega ja avaliku arutelu protokolliga otsustajale nõuetele vastavuse kontrollimiseks.

Arendaja esitas TTJA-le 24.07.2020 nõutud dokumendid, kiri on registreeritud TTJA dokumendisüsteemis, dokumendi viit 16-6/19-2972-035. Lisaks KMH programmile esitati TTJA 29.03.2019 otsus nr 16-6/19-0535-002 Rail Baltica raudtee keskkonnamõju hindamise algatamine (Lisa 1), Rail Balticu maakonnaplaneeringute KSH käigus välja töötatud leevendavate meetmete register (Lisa 2), Seisukohad KMH programmi kohta (Lisa 3), KMH programmi kohta avalikustamise käigus laekunud kirjad ja vastuskirjad neile (Lisa 4), KMH programmi avaliku arutelu protokoll (Lisa 5).

Otsustaja peab KeHJS § 18 lg 2 alusel KeHJS § 15¹ kohaselt esitatud asjaomaste asutuste seisukohtadele kontrollima programmi vastavust KeHJS §-s 13 sätestatud nõuetele, programmi asjakohasust ja piisavust kavandatava tegevuse keskkonnamõju hindamiseks ning programmi kohta tehtud ettepanekute ja vastuväidete arvestamist või arvestamata jätmist.

KMH programmi vastavus KeHJS § 13 sätestatud nõuetele

Rail Balticu raudteetrassi lõigu „Hagudi – Rapla ja Pärnu maakonna piir“ ehitusprojekti KMH programmi menetlusprotsessi käigus tuvastas TTJA, et programm vastab KeHJS §-s 13 sätestatud nõuetele. KMH programmis on kavandatava tegevuse eesmärk ja täpne asukoht (ptk 3), kavandatava tegevuse ja selle reaalsete alternatiivsete võimaluste kirjeldus (ptk 4), eeldatavalt mõjutatava keskkonna kirjeldus (ptk 5), kavandatava tegevuse seos strateegilise planeerimisdokumentidega (ptk 7), teave eeldatavalt kaasneva olulise keskkonnamõju, mõjuallikate, mõjuala ning mõjutatavad keskkonnamõjude kirjeldus (ptk 8), KMH läbiviimisel kasutatava hindamismetoodika kirjeldus, sh teave vajalike uuringute kohta (ptk 9), andmed arendaja, juhteksperdi, eksperdirühma koosseisu kohta (ptk 10), KMH ning selle tulemuste avalikustamise ajakava (ptk 11), asjaomaste asutuste loetelu koos põhjendustega (ptk 12).

KMH programmi asjakohasus ja piisavus kavandatava tegevuse KMH-ks

TTJA hinnangul on KMH programm asjakohane ja piisav Rail Balticu raudteetrassi lõigu „Hagudi – Rapla ja Pärnu maakonna piir“ ehitusprojekti KMH koostamiseks. Hindamise käigus selgitatakse välja ehitusprojekti koostamiseks sobivad lahendused ning raudtee rajamise ja kasutamisega kaasnevad keskkonnamõjud. KMH juhteksperdik on Eike Riis (KMH litsents KMH0154, kehtib kuni 19.09.2021) ning KMH programmi tabelis 8 on välja toodud eksperdirühma koosseis. TTJA peab eksperdirühma koosseisu pädevaks kavandatava tegevuse keskkonnamõju hindama.

KMH programmi kohta tehtud ettepanekute ja vastuväidete arvestamine

KeHJS § 15¹ kohaselt peab otsustaja enne KeHJS § 16 kohast KMH programmi avalikustamist küsima programmi sisu kohta seisukohti kõikidelt asjaomastelt asutustelt. Tulenevalt KeHJS § 15¹ lg-s 4 esitab asjaomane asutus otsustajale oma pädevusvaldkonnast lähtudes seisukoha, sealhulgas hinnangu programmi asjakohasuse ja piisavuse ning eksperdirühma koosseisulise piisavuse kohta.

TTJA edastas Rail Balticu raudteetrassi lõigu „Rapla ja Pärnu maakonna piir – Tootsi“ ehitusprojekti KMH programmi eelnõu asjaomastele asutustele enne avalikku väljapanekut 22.10.2019 kirjaga nr 16-6/19-2972-002. Asjaomaste asutuste vastuskirjad on registreeritud TTJA dokumendiregistris, dokumendi viit: 16-6/19-2972.

TTJA tutvus asjaomastelt asutustelt saadud ettepanekutega ning edastas need arendajale 14.01.2020 kirjaga nr 16-6/19-2972-019 KMH programmi parandamiseks ning täiendamiseks. Vastavalt ettepanekutega on programmi täiendatud ning nende ettepanekutega, millega ei arvestatud, on KMH programmis põhjendatud (Tabel 9).

Avaliku väljapaneku ajal esitatud kirjalikele ettepanekutele ja märkustele vastas arendaja eraldi kirjadega, mis on lisatud KMH programmi lissasse 4.

TTJA tutvus arendaja kommentaaridega esitatud seisukohtadele ning peab neid piisavateks. Täiendavaid küsimusi või ettepanekuid ei ole TTJA-le rohkem esitatud, millest võib järeldada,

et huvitatud isikutel ei olnud rohkem vastuväiteid KMH programmile.

KMH aruande esitamise tähtaeg

KeHJS § 18 lg 8 kohaselt, kui arendaja ei ole kahe aasta jooksul käesoleva otsuse tegemisest arvates esitanud otsustajale KMH aruannet avalikuks väljapanekuks, kaotab programm kehtivuse ja KMH läbiviimiseks tuleb koostada uus KMH programm.

OTSUS

Tuginedes eeltoodule ning KeHJS § 9 lg 1, § 18 lg 2-4 ja lg 8, majandus- ja taristuministri 7.12.2018 määruse nr 62 „Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti põhimäärus” § 5 lg 2:

1. Tunnistab TTJA Rail Balticu raudteetrassi lõigu „Rapla ja Pärnu maakonna piir – Tootsi“ ehitusprojekti KMH programmi nõuetele vastavaks.

2. Arendajal esitada Rail Balticu raudteetrassi lõigu „Rapla ja Pärnu maakonna piir – Tootsi“ ehitusprojekti KMH aruanne TTJA-le avaliku väljapaneku korraldamiseks hiljemalt kahe aasta jooksul käesolevast otsusest arvates. Vastasel juhul kaotab Rail Balticu raudteetrassi lõigu „Rapla ja Pärnu maakonna piir – Tootsi“ ehitusprojekti KMH programm kehtivuse ja KMH läbiviimiseks tuleb koostada uus KMH programm.

Rail Balticu raudteetrassi lõigu „Rapla ja Pärnu maakonna piir – Tootsi“ ehitusprojekti KMH programmi nõuetele vastavaks tunnistamise otsusest teavitatakse 14 päeva jooksul ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ning puudutatud isikuid ja teisi menetlusosalisi eraldi kirjaga.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kati Tamtik

ehitusosakonna juhataja

Liina Roosimägi 6672004

liina.roosimagi@ttja.ee